

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư Sĩ

Bài 107

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vẫn đang học chánh văn 6.3: “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”, đang dừng ở mục:

7.3. Bề tôi khuyên Vua - Phải thiện xảo phương tiện

Chúng ta đã học xong 2 tấm gương, đó là Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông; và Tấm gương thứ 2 là Bính Cát khuyên Hán Vũ Đế. Cả Ngụy Trưng và Bính Cát đều là quan đại thần đứng ra để khuyên can vua.

Mỗi người 1 cách khuyên. Nếu như Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông là dùng nghệ thuật ngôn ngữ trong bình thời để chuẩn bị cho lúc thời cơ đến; thì Bính Cát trước những thời điểm nguy cấp, ông đã dùng sự chính trực, sẵn sàng hy sinh cả tính mạng của mình để khuyên can vua.

Hôm nay chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng về một tấm gương của một người dân bình thường, không phải là quan, đã dùng mưu trí để khuyên can vua như thế nào.]

Tấm gương...

Thứ ba là: Đinh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công

[Ông dùng cái gì ạ? Dùng mưu trí để gỡ thế diện cho Vua.]

Vào triều đại nhà Chu có 1 vị quân chủ tên là Trịnh Trang Công.

[Ấy tại sao triều đại nhà Chu lại có vị quân chủ là Trịnh Trang Công? Bởi vì thời nhà Chu có rất nhiều chư hầu, thì có một Vua nhỏ là Trịnh Trang Công, là Vua của nước Trịnh.]

Ông ta có xung đột với em trai của mình, bởi vì mẹ ông ta khá cưng chiều em trai ông. Thậm chí còn ủng hộ người em trai này rất nhiều sức mạnh, làm cho đứa em này nổi lên để chống đối anh trai. Cho nên Trịnh Trang Công đối với mẫu thân vô cùng tức giận. Trong lúc tức giận, liền nói ra một câu:

- Ta và mẫu thân không đến Hoàng Tuyền thì không gặp nhau.

[Hoàng Tuyền là ở đâu ạ? Vâng ạ, đây chính là suối vàng, bạn có nhớ tôi chia sẻ với các bạn về 'Hành trình xuống âm gian' không ạ? Trên cái con đường Hoàng Tuyền đây là hai bên bờ là toàn là hoa Bỉ ngạn đỏ rực như máu.]

Ý là gì? Đời này có chết cũng không gặp mẹ nữa.]

Trịnh Trang Công vừa nói xong câu này thì như thế nào? Quý vị cảm thấy ông ta sẽ như thế nào? Sẽ cảm thấy rất vui sướng sao? Kỳ thực, người ta nói lời tức giận, sau khi nói xong đều rất hối hận.

[Thôi, thế là một lời nói ra là 36 con ngựa phi cũng không đuổi kịp rồi. Tôi nhiều lần bị lăm ạ, không biết các bạn thế nào. Nói xong một cái bắt đầu ngồi vô cùng ân hận. Nhưng độ này thì bắt đầu quán sát được lời nói của mình, cho nên là bắt đầu kiểm soát được, trước khi nói ra câu gì đều nghĩ. Không được tất cả nhưng mà được rất nhiều, lời nói sao phải lợi ích cho người, lời nói sao phải tạo ra hòa khí, lời nói sao phải không được phân tranh.]

Bởi vì Trịnh Trang Công không thể rút lại được lời nữa. Hơn nữa ông ta là Vua của một nước. Vua của một nước thì “Nhất ngôn cửu đỉnh”, có nghĩa là một lời nói ra nặng tựa chín đỉnh, nói lời thì phải giữ lời. Rốt cuộc sau đó đúng là như vậy, Trịnh Trang Công không còn gặp mẹ của ông ta nữa.

[Thế thôi, thế là vua mà bất hiếu thì cả nước bất hiếu.]

Cho nên chúng ta phải nhớ kỹ, người và người những tình thân này phải cư xử cho tốt. Cổ nhân có câu: "*Vật dĩ tiểu hiềm sơ chí thân, vật dĩ tân oán vong cựu ân*" (Nghĩa là: không nên chỉ vì hiềm khích nhỏ mà làm xa cách với những người thân nhất của mình).

[Quên đi hết tất cả những cái ân từ trước, chỉ một cái hiềm khích nhỏ là quên luôn, là sẵn sàng gọi là không bao giờ gặp mặt nữa luôn. Cho nên là Đệ Tử Quy mới dạy chúng ta là: "Ân phải báo, oán phải quên". Chúng ta bây giờ toàn làm ngược, vậy bây giờ Đệ Tử Quy dạy, bạn phải quay trở lại chỉ có cách thế thôi thì mới thành tựu được.]

Không nên vì những va chạm mới này liền quên đi những ân đức của mấy mươi năm. Làm như vậy là hại bản thân, làm như vậy là tổn phước phần của mình, mà còn tổn thương đến cả người khác. Con người không nên ngốc nghếch như vậy, chúng ta không nên làm những điều tổn thương người, lại bắt lợi cho mình. Vì kỳ thực tổn thương người bảo đảm sẽ bắt lợi cho mình, đó là chân lý.

[Làm gì có chuyện gọi là tổn người thì lợi mình? Hại người thì tự nhiên là sẽ họa đến mình, lợi người thì lợi mình.]

Ví dụ bạn dùng mưu mô bạn lấy được của người ít tiền, đây nói cho nó dễ thôi. Thế bạn về hân hoan: "à thế là về ta tha hồ sống sung sướng vung vung, còn cái người bị lấy kia cho đổ bể hết, cho chết đi, kệ nó!" Thế là tưởng là lợi mình, nhưng cái nhân quả này trả lại đầy đủ. Và cuối cùng thì sao? Ồ, có thể là cái đời này ông vẫn còn giàu được ẻm nhem, nhưng mà Quỷ thần, Thiên địa, Phật, Bồ Tát không giàu được.

Thái Thượng Cảm Ứng Thiên có nói về Táo Quân, rồi Tam Thi Thần, không giàu được, cứ đến ngày Canh Thân là các vị ấy lên báo cáo hết tội lỗi của mình ở trên Thiên đình. Đến ngày cuối tháng thì Táo Quân cũng thế. Và cuối cùng thì sao? Cuối cùng thì chắc chắn là bạn sẽ rơi vào Địa ngục, bởi vì các bạn nói: "Ồi kẻ ăn trộm ăn cướp sao bây giờ vẫn sống vung vung sung sướng".

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tình hình của Trịnh Trang Công là như vậy, một thần dân của ông thấy được, thần dân này là một người con rất có hiếu *[đấy bây giờ không còn là quan khuyển vua nữa mà đến là thần dân đấy]*, tên là Đinh Khảo Thúc.

Các bạn, một người con hiếu nhìn thấy quân vương đối xử với mẫu thân như vậy ông ta sẽ muốn làm như thế nào? Khuyển. Bởi vì một người con hiếu chắc chắn có thể cảm nhận được sự cực khổ của người làm mẹ, nên lúc mẹ người khác không được con cái phụng dưỡng, nội tâm ông thế nào? Cũng sẽ rất buồn.

[Hôm trước tôi post lên cho các bạn cái bài là “Hãy đọc bài này khi còn chưa muộn”. Một tác giả, ông sang Mỹ để thăm một vị tướng đang ở trong dưỡng lão đường. Thì ông tả đến cái cảnh ở trong dưỡng lão đường: Cụ này thì ngồi gục, cụ này thì nhìn xuống đất, chụp hẳn một cái ảnh, tất cả đều dạng Alzheimer. Rất là khổ, trông vô cùng thương tâm. Và có những cụ thì ngồi suốt, nhìn ra ngoài hành lang, chỉ mong rằng để thấy đứa con của mình đến tay cầm một nhành hoa. Vậy mà chúng nó có thể đi du lịch. Con chó, con mèo thì chúng nó rất là yêu thương, chúng nó gửi gắm. Nhưng cha mẹ thì chúng nó để ở trong nhà dưỡng lão đường, và chúng nó mặc kệ.

Cách đây mấy năm, đây là lời của ông nói, tác giả này là Huy Phương ạ: Cách đây mấy năm, 1 trận nóng khủng khiếp ở Châu Âu đã khiến giết đi hàng trăm cụ già trong viện dưỡng lão đường. Vậy mà khi viện dưỡng lão đường báo tin cho các người con này là về để làm tang cha mẹ chúng thì chúng cũng báo lại là chúng không thể đến được, nhờ nót dưỡng lão đường.

Thì khi đọc cái bài đấy là trong tâm tôi cảm thấy thế nào? Vô cùng thương xót. Nhìn như thế thì lại phải nghĩ đến mình, nếu không tu thì về sau cuối đời chắc chắn các bạn lại gặp cái cảnh đấy. Cho nên Tiến sĩ Thái mới nói là “Lúc trẻ tu phước, về già hưởng phước”.

Vậy cho nên ở đây, Tiến sĩ Thái mới giảng rằng: Đinh Khảo Thúc đấy ạ, ông là 1 người con có hiếu. Chắc chắn ông sẽ cảm nhận được là khi mà mẹ của Trịnh Trang Công bị Trịnh Trang Công hắt hủi như thế, thì nội tâm của bà sẽ như thế nào?]

Cho nên nội tâm của ông cũng sẽ rất buồn, ông có thể cảm động lây. *[Đó.]* Trong Hiếu kinh có đề cập đến: "Giáo dĩ hiếu sở kính thiên hạ, chi vi

nhân phụ giả giả", có nghĩa là dạy con cái hiếu thảo thì chúng cũng sẽ kính trọng cả cha mẹ của người khác. Một người thực sự có tâm hiếu, họ sẽ tôn kính cha mẹ của người khác trong thiên hạ.

Và lại tôi nghĩ, Dĩnh Khảo Thúc không những nghĩ đến mẫu thân của Trịnh Trang Công, ông còn nghĩ đến một sự ảnh hưởng sâu xa hơn. Tức là làm vua của một nước mà bất hiếu với mẫu thân sẽ tạo thành sự việc nghiêm trọng hơn. Đó là con dân của cả nước, họ sẽ nói sao?

- Quân Vương cũng bất hiếu với mẹ, sao bảo tôi phải có hiếu?

[Đấy, nguy hiểm thế đấy, thân giáo. Trong gia đình mà cha mẹ mà bất hiếu với lại ông bà thì con cái nó cũng học luôn, nó bất hiếu với lại cha mẹ. Trong một quốc gia cũng thế, nếu như mà vua mà bất hiếu - Trịnh Trang Công đây ạ - thì dân cả nước họ bảo: "O vua như thế được thì tại sao tôi không thể được?" Nguy hiểm thế đấy.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Sinh khí của toàn quốc rất có khả năng chỉ trong nháy mắt mà trở nên xấu xa. Cho nên làm thần dân, ông cảm thấy đây là trách nhiệm của mình phải nhanh chóng khuyên can vua.

Nhưng phải làm sao để khuyên được Trịnh Trang Công đây? Làm sao để khuyên được Trịnh Trang Công phải tâm phục khẩu phục.

Ông liền nghĩ ra một cách:

Một hôm, Dĩnh Khảo Thúc đem lễ vật thật tốt đến để tặng cho Trịnh Trang Công. Do vì lễ nghi đương thời, gọi là "thần tử", *[hay còn là bệ tôi]* chỉ cần tặng quốc vương vật phẩm, quốc vương nhất định phải đáp trả lễ, nhất định phải mời họ ăn cơm. Dĩnh Khảo Thúc đã tính hết rồi, đã tính trước, nhất định vua sẽ mời tôi ăn cơm. Quả đúng như sắp đặt, vua mời Dĩnh Khảo Thúc ăn cơm.

[Đó ạ. Đây là cái lễ nghi đương thời rồi, thì ông nghĩ mãi ông mới tìm thấy một cái kế hớ để ông có thể lách.]

Quả đúng như vậy thật, là vua mời Dĩnh Khảo Thúc ăn cơm. Trong quá trình ăn cơm này Dĩnh Khảo Thúc chỉ ngồi đó, lấy rất nhiều đồ ăn ngon đặt qua một bên. Trịnh Trang Công càng nhìn càng thấy hiếu kỳ. Ông nói:

- Ta ban cho người thức ăn, vì sao mà người không ăn?

Dĩnh Khảo Thúc nói:

- Thần từ nhỏ đến lớn tất cả những thức ăn ngon nhất định để mẹ ăn trước rồi thần mới ăn.

[Đây. Các bạn làm sao mà học được như thế là các bạn xây dựng được cái nền tảng căn bản làm người là Hiếu. Mà khi các bạn đã xây dựng được cái căn bản làm người này, thì bạn phải hiểu là, những bạn trẻ mà có chí làm to, làm lớn, rồi chí làm Thánh Hiền, sau này các bạn phải nhớ là: “Trung thân xuất thân từ hiếu tử” - Chỉ có người con hiếu mới có thể trở thành người bề tôi trung. Cho nên những người lãnh đạo mà họ có tầm nhìn, không bao giờ họ lại đi dùng những người con bất hiếu cả, họ chỉ dùng những người con có hiếu thôi.

Tiếp tục ạ.]

Dĩnh Khảo Thúc nói tiếp:

- Từ nhỏ đến lớn, tất cả những thức ăn ngon nhất định phải để mẹ ăn trước rồi thần mới ăn. Mà mẹ thần chưa từng được ăn thức ăn do quân vương ngài ban tặng. Cho nên thần phải mang chúng về để mẹ thần ăn trước đã, còn lại rồi thần mới ăn.

Trước tấm lòng hiếu thảo của ông, Trịnh Trang Công nghe xong rất cảm động. Ông nói:

- Ủ, người có mẫu thân để mà hiếu kính, quả nhân hiện nay không có mẫu thân để mà hiếu kính nữa.

[Chạnh lòng rồi.] Và câu nói như vậy đã thức tỉnh được hiếu tâm của Trịnh Trang Công.

[Đấy, bạn thấy chưa? “Nhân tri sơ, tính bản thiện”, chẳng qua là tính thiện này nó bị những cái ô nhiễm, nó mê mờ, gọi là tham, sân, si, mạn nó che lấp đi thôi, nhưng có một người biểu pháp ra thì lập tức cái tính thiện này nó sẽ khai lộ.]

Dĩnh Khảo Thúc liền nói:

- Thưa quân Vương! Ngài tuyệt đối có thể lập tức hiểu kính với mẫu thân của Ngài được ạ. Bởi vì thân đã tìm được một nơi có một cái động thông xuống dưới đất, địa danh này gọi là Hoàng Tuyền. *[Đấy, ông ý tìm sẵn rồi.]* Ngài và mẫu thân của Ngài chỉ cần hẹn gặp nhau ở đó. Ngài có thể đón bà về nước được rồi, như vậy tất cả đều viên mãn rồi.

[Thế là giữ được cho vua cái gọi là “Nhất ngôn cứu đĩnh”. Tôi có sai lời gì đâu. Đây tôi nói rằng là chỉ xuống Hoàng Tuyền tôi mới gặp. Thì đây, có cái động này tên là Hoàng Tuyền rồi.]

Các bạn phải rất lưu ý đến điều này, không những khuyên người, mà có những trường hợp còn phải tạo ra hoàn cảnh để giúp người có thể thực hiện được lời khuyên này.

Tôi kể cho các bạn nghe nhé:

Vào thập kỷ những năm 80, Đài truyền hình Việt Nam có chiếu bộ phim dài nhiều tập của Italy, nhan đề là “Bạch tuộc”. Không biết là các bạn đã xem chưa ạ? Ai xem rồi ạ? Giờ tay tôi xem ạ? Vâng ạ, rất ít. Tại sao lại gọi là bạch tuộc? Phim kể về cuộc chiến giữa những người nắm giữ công lý và thế lực Mafia. Những kẻ buôn ma túy này mạng lưới của chúng rất rộng và rất lớn. Trên từ ông to bà lớn, rồi luật sư trong chính Phủ dưới thì những người thuộc tầng lớp thấp nhất trong xã hội. Cho nên mới ví như vòi bạch tuộc là vậy.

Nhân vật người hùng trong phim ở đây là thanh tra Catanhia. Trong cuộc chiến lâu dài, bền bỉ này, thì có một nữ bá tước xinh đẹp, tên là Titti. Cô cũng là nạn nhân của ma túy. Cuộc đời cô tưởng xem như là đã bỏ đi, vì cuộc sống trượt dài trong nghiện ngập. Cô gặp Thanh tra Cattani, được thanh tra khuyên bảo, và hết lòng giúp đỡ. Cô thay đổi và quyết tâm để làm lại cuộc đời của mình.

Nhưng Mafia không buông tha cô. Có 1 lần, tôi không nhớ lắm, hình như là cô bị tai nạn nhẹ phải vào bệnh viện thì phải. Vào 1 buổi sáng, khi cô mở mắt tỉnh dậy thì cô thấy một bi ma túy, kèm theo là cả 1 bộ kim chích đặt ngay trên bàn ở đầu giường cô. Cô ngồi bật dậy nhìn chằm chằm vào bi ma túy. Nội tâm cô lúc này xung đột gay gắt, tính chất con nghiện thì liên tục thôi thúc cô rằng: Thôi ta dùng 1 lần nữa thôi mà; còn lương tri thì lại mách bảo đây là việc rất xấu, mình làm vậy là mình vô ơn với với tất cả những gì mà thanh tra Catani đã nỗ lực bỏ bao công sức hết lòng vì mình. Cuối cùng thì cuộc chiến lương tâm giữa cái thiện và cái ác lên đến đỉnh điểm, đã khiến cô rơi vào bế tắc. Cô liền nhảy lầu bệnh viện tự tử mà chết.

Sau khi cô chết, thanh tra Cattania vô cùng ân hận vì đã không giúp cô được tới cùng, là tạo ra một hoàn cảnh an toàn cho cô thực hiện ước nguyện làm lại cuộc đời của mình. Cho dù anh đã làm được điều rất khó, tức là đã xoay chuyển được tâm của cô để cô quyết tâm sửa chữa lỗi lầm cũ, làm lại cuộc đời mới.

Vâng ạ. Điều này nói lên điều gì ạ? Bạn khuyên người, nhưng có những trường hợp bạn còn phải chỉ cho người cách thực hiện, hoặc nếu lớn hơn nữa là bạn phải tạo được môi trường, hoàn cảnh để giúp cho người thực thi được những lời khuyên này. Ví dụ như trường hợp của mẹ Mạnh Tử chẳng hạn, khuyên con học hành thì bà cũng phải 3 lần chuyển nhà để tạo một cái môi trường cho con chăm chỉ học hành. Và cuối cùng thì Mạnh Tử đã học thành tài, thành Á Thánh.

Cho nên Đinh Khảo Thúc ông rất thông minh, ông đã chuẩn bị sẵn hoàn cảnh để cho Trịnh Trang Công có thể hóa giải được lời tuyên bố sai lầm bộc phát xưa, để cho một vị quân vương không bị mất mặt với thần dân rằng “vua không nói chơi” bao giờ.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Vì thế Trịnh Trang Công liền với mẹ ông gặp nhau nơi Hoàng Tuyền đó. Sau đó liền dùng lễ rất long trọng đón mẹ ông trở về hoàng cung.

Chúng ta có thể tưởng tượng trong lúc mẫu thân ông ta đi trên đường lớn của quốc gia, nhân dân nhìn thấy sẽ thế nào? Sẽ rất vui mừng sung sướng.

[Hôm nọ, có một đồng tu chia sẻ với tôi thế này mà tôi cũng rất ân hận là tôi cần. Tức là có nói là:

- Bây giờ cái tình hình dịch nó bùng phát như thế này. Hàn Quốc, rồi cả Mỹ, rồi cả Ý, rồi cả Nhật Bản, rất là nhiều, thế thì rất lo sợ. Việt Nam thì đúng là hiện tại không chế được dịch thành công. Thế nhưng mà nếu như bây giờ mà mở cửa du lịch như thế thì khách du lịch họ vào họ sẽ rất yên tâm về cái bối cảnh của Việt Nam là không có người bị bệnh. Nhưng mà ngược lại thì liệu những người du lịch vào, họ sẽ mang dịch bệnh đến cho Việt Nam không? Phải hai chiều.

Bởi vì bây giờ trên mạng công bố, (tôi cũng chẳng biết đúng hay không) nhưng nói rằng có một người nhiễm bệnh một tháng sau mới phát hiện ra, trong cái quá trình nhiễm bệnh ấy, cứ bình thường hết như người bình thường, nhưng mà cuối cùng vẫn lây sang những người khác.

Thế thì tôi cũng có cần một câu, tôi bảo:

- Thôi, không việc gì phải gọi là góp ý góp đồ gì nữa, bởi vì các vị ý đều biết hết cả rồi.

Thế nhưng ngày hôm trước, tôi xem lại cái bài về Đinh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công, ông chỉ là một người dân bình thường. Vậy mà ông thiện xảo phương tiện, ông vẫn có thể khuyên được Trịnh Trang Công có hiếu với mẹ. Vậy tại sao tôi lại đi tôi cần cái việc thiện kia?

Đương nhiên cái bạn mà kể chuyện với tôi thì phát ý viên thành rồi. Thế nhưng nếu như bây giờ bạn tiến thêm một bước nữa là bạn phải thiện xảo phương tiện, bạn dùng cái cách nào đấy để có thể kiến nghị lên các lãnh đạo có trách nhiệm trong lĩnh vực này. Thì tôi xin rút lại cái lời cần đấy. Bởi vì lại quay trở lại là cần chẳng qua là chỉ vì lợi mình mà thôi, còn quên mất là cái vì người. Đó ạ.

Chúng ta tiếp tục:]

Quý vị xem, Đinh Khảo Thúc khuyên can như vậy, ảnh hưởng lại rất lớn.

Đây là chúng ta nói về quan hệ quân thần.

[Đây ạ, bạn thấy chưa? Nếu bạn là người dân bình thường, thì khi thấy vua làm sai, bạn sẽ bảo: “Ôi, ta tằm tép chẳng làm gì được, thôi mặc kệ”, thế là bạn mặc kệ luôn. Thì bạn hãy nhớ tấm gương của Đinh Khảo Thúc này, ông không phải là quan, ông chỉ là một người dân bình thường, vậy mà ông đã làm được điều khuyên vua này. Đồng thời tôi cũng khuyên bạn, bạn hãy nhớ đến câu chuyện về người dân của vùng mà nàng Đậu Nga sinh sống, ngậm miệng không nói mặc dù biết nàng Đậu Nga bị xử oan, thì quả báo đến như thế nào rồi đấy.

Chúng ta... Có gì không ạ? Vâng ạ, mời cư sĩ Trung ạ .

“Kính thưa cư sĩ Bà, cũng có một câu chuyện con đã từng đọc trong Đông Chu Liệt Quốc cũng tương tự như chuyện Đinh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công. Tuy nhiên câu chuyện này lại là ở cuối cuốn Đông Chu Liệt Quốc, đây là về Mao Tiêu – một chính khách nước Tề khuyên Tần Thủy Hoàng không được giết mẹ mình.

Vào thời cuối nhà Tần, lúc ấy có sự nổi loạn của Lao Ái. Lao Ái nổi lên định giết Tần Thủy Hoàng. Sau đấy thì bị Tần Thủy Hoàng bắt được. Nhưng Lao Ái là ai? Vốn là một hoạn quan chuyên phục vụ cho mẹ của Tần Thủy Hoàng. Tần Thủy Hoàng biết được điều này thì rất là tức giận. Thế là ông liền giam mẹ mình lại, định giết đi.

Lúc đấy các đại thần trong triều đều khuyên vua không thể giết mẹ mình được. Tần Thủy Hoàng không nghe lời khuyên, thậm chí những người nào dám khuyên thì ông đều giết. Và có 27 người đã khuyên vua thì cả 27 người đều bị Tần Thủy Hoàng giết và treo xác lên. Việc treo xác lên này thì có ý nghĩa là gì? Ý của Tần Thủy Hoàng là những ai mà dám khuyên vua thì chắc chắn sẽ chết.

Thế thì lúc đấy có một người tên là Mao Tiêu, ông vốn là một chính khách nước Tề, khi đi qua nước Tần thấy tình cảnh như vậy thì mới bảo rằng là:

- Tôi sẽ đi khuyên vua.

Khi Mao Tiêu nói lời này ra, thì tất cả mọi người đều cảm thấy lo sợ cho ông. Thậm chí ông chủ nhà trọ nơi Mao Tiêu ở còn khuyên rằng là:

- Ông hãy đi thật xa, đừng ở lại nước Tần, nếu không sẽ bị Tần Thủy Hoàng giết chết.

Nhưng Mao Tiêu bảo ông không sợ. Thế là ngày hôm sau, ông tắm rửa sạch sẽ đi vào trong cung để khuyên vua Tần. Lúc đấy Tần Thủy Hoàng mới chỉ ra xác của 27 người và bảo với Mao Tiêu rằng:

- Ngươi có dám làm như thế không?

Mao Tiêu nhìn thấy Tần Thủy Hoàng thì mới nói ra một câu:

- Trên trời có 28 vị tinh tú, bây giờ đã có 27 người trở về rồi, còn thiếu một người nữa, đấy chính là tôi.

Tần Thủy Hoàng mới nói lại câu đấy rằng:

- Ngươi dám làm không?

Mao Tiêu thưa:

- Dám.

Vì vậy, Tần Thủy Hoàng liền đặt ra một cái vạc dầu và bảo Mao Tiêu rằng là hãy cởi áo và nhảy vào vạc dầu. Mao Tiêu thấy vậy thì liền cởi áo và định nhảy vào vạc dầu, sau đấy ông nói:

- Thôi thì 28 vị tinh tú đến nay là đủ.

Tần Thủy Hoàng nhìn thấy Mao Tiêu không sợ chết, thì mới giữ lại, và mới hỏi vì sao.

Mao Tiêu liền trả lời rằng là:

- Bệ hạ muốn thống nhất thiên hạ, thống nhất 6 nước, thì phải lấy "đạo hiếu" làm đầu. Nếu không có đạo hiếu làm đầu thì cũng giống như Kiệt Trụ, chắc chắn nước Tần cũng sẽ mất, mà không nước nào phục cả. Hãy nhớ hồi xưa vua Thuấn được thiên hạ chính là nhờ bà mẹ ghẻ ác độc. Bây giờ bệ hạ vì không điều tra kỹ mà định giết mẹ, đấy chính là bất hiếu. Như vậy, cả sáu nước sẽ cùng đánh nước Tần, thì nước Tần sẽ nguy trong sớm tối. Tôi chết

thì nhanh thôi, nhưng ngày hôm nay tôi chết thì ngày hôm sau nước Tần sẽ cũng mất theo.

Tần Thủy Hoàng nghe được như thế thì cuối cùng dừng lại không giết Mao Tiêu nữa, mà cũng thả mẹ mình ra rồi đón về cung. Sau đấy ông phong Mao Tiêu làm Thượng Khanh, tức là Quan Đại Phu ở trong triều. Kết quả sau cùng, nước Tần thống nhất được 6 nước.”

Vâng ạ. Rất cảm ơn cư sĩ Trung. Một cái câu chuyện rất là hay. Cho nên khi Phật giảng Kinh Địa Tạng, Hòa Thượng bảo tất cả mười phương ba đời Chư Phật đều đến dự hết, không thiếu một vị nào. Bởi vì tất cả các vị ấy thành tựu đều phải từ đạo "Hiếu". Nhưng mà trong khi đấy, giảng Kinh Pháp Hoa, giảng Kinh Hoa Nghiêm, thì chỉ có gọi là vân tập bốn mươi một vị Bồ Tát đại sĩ mà thôi. Thế còn giảng kinh Vô Lượng Thọ thì không có một vị Phật nào đến cả, mà các vị chỉ có tán thán. Nhưng riêng Kinh Địa Tạng thì bạn phải nhớ là không thiếu bất kỳ một vị Phật nào.

Cho nên cái đạo "Hiếu" là căn bản để làm người. Và nếu như mà một quốc gia mà từ vua mà "Hiếu" ý, thì tất cả các thần dân mà "Hiếu" ý, thì đất nước đấy chắc chắn sẽ thịnh trị.

Hôm nọ, chia sẻ cái câu của cư sĩ Loan, tôi cứ nhắc đi nhắc lại mãi là muốn cảm cho các bạn một cái gốc, là căn bản làm người là "Hiếu", thái độ làm người là "Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín". Căn bản của làm việc là "Liêm", mà thái độ của làm việc thì lại là "Thành thật, khiêm hạ, nhẫn nại, và có trách nhiệm". Mà bạn cảm được xong hai cái gốc gọi là "Hiếu" và "Liêm" này rồi thì chắc chắn là bạn sẽ thành tựu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Từ đây chúng ta có thể nhìn ra được một vị quân chủ hiền minh chắc chắn vô cùng quý người tài, thích người tài, họ mới có thể được một số đại thần này tín nhiệm đối với họ. Trị lý quốc gia là như vậy.

Bón là: Làm thế nào tìm được tôi hiền?

[Bây giờ chúng ta sẽ đi đến ứng dụng trong cái quản trị doanh nghiệp, tức là giữa lãnh đạo với nhân viên.]

Hiện nay, trị lý xí nghiệp cũng là như vậy.

[Gọi trị lý chính là gì? Quản trị đấy ạ. Người xưa có câu: “thần thiêng nhờ bộ hạ”. Cho nên một doanh nghiệp muốn phát triển phải nhờ đội ngũ nhân viên tốt.

Bạn có nhớ từ những bài đầu tôi đã chia sẻ Hòa Thượng nói rằng người Trung Quốc thờ thần tài gồm có 2 vị không ạ? Một là Phạm Lãi và hai là Quan Công. Phạm Lãi là biểu thị cho ông chủ tâm phải rộng rãi, nghĩa là phải “chịu mở hầu bao” cho nhân viên. Còn Quan Công là biểu thị cho nhân viên, đó là phải có lòng trung nghĩa, dù nơi khác quyền lợi có hơn, nhưng phải trung thành với lãnh đạo của mình. Đây chính là “Quân nhân, thần trung” đấy ạ, là làm lãnh đạo thì phải nhân từ, còn làm nhân viên thì phải trung thành. Cho nên nếu bạn là lãnh đạo thì vấn đề quan trọng nhất trong doanh nghiệp là bạn phải tìm được người tài và giữ được người tài.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Các bạn, hiện nay giới doanh nghiệp rất chú ý đến học vấn quản lý. Thật ra trong Tứ thư có học vấn quản lý này không? Có chứ. Hơn nữa đều là học vấn quản lý vô cùng thấu triệt, đều là mấu chốt của vấn đề.

Chúng ta suy nghĩ xem, trong Trung Dung có đề cập đến: "*Phàm vi thiên hạ, quốc gia hữu cửu kinh*". Có nghĩa là có 9 phương pháp tốt để trị vì thiên hạ. *[Đấy ạ.]* Cầu học vấn phải chủ động, cho nên tôi chỉ nói có 3 điều *[Tu thân dã, Tôn hiền dã và Thân thân giả (Tu thân, kính hiền tài và thương yêu họ hàng)]*. Những điều khác thì quý vị xem trong Trung Dung.

[Thế tôi sợ các bạn tìm lâu nên tôi đưa một lúc ra luôn là "Hữu cửu kinh" luôn - 9 phương pháp tốt để trị vì thiên hạ. Bây giờ bạn muốn quản trị doanh nghiệp tốt bạn cứ căn cứ trên như thế, cũng cứ là được. Đây ạ:]

- 1) *Tu thân dã - có nghĩa là tu thân.*
- 2) *Tôn hiền dã - kính hiền tài.*
- 3) *Thân thân dã - là thương yêu họ hàng.*
- 4) *Kính đại thần dã - là kính đại thần.*
- 5) *Thể quần thần dã - là thương yêu công bộc quốc gia.*
- 6) *Tử thứ dân dã - là thương yêu dân như con cái.*

7) Lai bách công dã - là khuyến khích nhân tài, mở mang bá nghệ.

8) Đón tiếp người viễn sứ.

Và:

9) Che chở chư hầu.

[Đấy ạ. Đây là trong một quốc gia. Còn là trong cái doanh nghiệp bạn thu nhỏ lại thôi.]

Đây là 9 phương pháp. Kì thật dùng vào hiện tại, chắc chắn có thể làm cho doanh nghiệp của quý vị phát triển nhanh chóng.

[Bây giờ chúng ta sẽ đi lần lượt 3 nội dung trong “Hữu cửu kinh” mà Tiến sĩ Thái vừa đề cập.]

1- Tu thân

Là nhất định bạn phải tu thân. Bản thân phải thật có đức hạnh mới được người thật sự tốt để cộng sự với quý vị. Chỉ cần có người tốt thì không sợ không thể làm tốt công việc. Cho nên trong Đại học nhắc nhở chúng ta: “Có đức ắt có người”.

[Vâng ạ. Thế bây giờ lại hỏi bạn là học mãi thì bạn quên hết tất cả mất rồi, thế bây giờ tu thân là thế nào thì bạn chịu.]

Tu thân nói như Tuân Tử nói: Có khuyết điểm thì sửa, ưu điểm thì cố gắng phát triển. Cái bước thứ nhất là Cách Vật này, Trí Tri này, rồi Thành Ý này, rồi Chánh Tâm này, xong đến Tu Thân này, Tề Gia, Trị Quốc, Bình Thiên Hạ.

Bây giờ bắt đầu nói đến cái bước đầu tiên là “Cách Vật”. Tức là phải cách đấu với tất cả những cái Ngũ Dục Lục Trần bên ngoài. Nói đơn giản chẳng qua là bạn đoạn lòng tham với vật dục mà thôi. Phật dạy\ cách đoạn lòng tham là bạn phải bố thí cúng dường, làm mãi nó sẽ quen, sẽ đoạn được tâm tham. Thế bây giờ bố thí cúng dường ai trước? Cha mẹ trước. Tiếp tục nhé. Rồi bố thí cúng dường đến người ngoài, bố thí gì ạ? Cả nội tài và ngoại tài. Nội tài là sức lực, ngoại tài là tài sản ngoài thân. Đây chính là hy sinh phụng hiến đấy.

Làm mãi nó quen, bạn sẽ cách được vật. Nhắc đi nhắc lại với các bạn, nếu như lúc nào cũng không chịu, vẫn cứ ôm chầm chầm tất cả vào mình. Vậy thì không bao giờ cách được, không bao giờ “cách vật” thì không bao giờ “trí tri”, tức là cái trí tuệ của bạn mới có thể hiển lộ. Thì lúc ấy bắt đầu mới đến gọi là “Thành ý”, “Thành ý” rồi mới đến “Chánh tâm”, “Chánh tâm” chính là phát Tâm Bồ Đề, bạn mới đạt được cái “Tu Thân”.

Khi bạn có đức hạnh rồi thì bạn sẽ hút được những người, bạn là thanh nam châm bạn sẽ hút được những người tốt. Còn nếu bạn không có đức hạnh mà bạn gọi “Tham ơi là tham”, rồi bạn đủ các thứ tật xấu thì bạn chỉ hút được người xấu thôi.

Cho nên muốn tu thân thì ở nhà phải hiếu trước, ra ngoài xã hội thì phải hy sinh phụng hiến. Bạn vì người mà hy sinh phụng hiến thì nhất định người tài sẽ tự tìm đến với bạn. Đây là nam châm hút sắt từ. Đây ạ, tôi hay dùng từ “nam châm hút sắt từ”, nhưng đây thầy Thái với lại Hòa Thượng thì hay dùng từ là “chiêu cảm”.

Đây nhá, bạn làm lãnh đạo doanh nghiệp dù nhỏ, dù to bạn phải nhớ: bạn muốn có người cộng sự tốt không phải là hôm nay thì bạn thay người này, ngày mai thì bạn thay người khác, rồi doanh nghiệp của bạn không lúc nào ổn định cả, rồi bạn phàn nàn là: “Ôi giỏi ôi thời đại bây giờ đúng là Mặt pháp, toàn người không ra gì”. Nhưng mà trong khi đấy thì lại không quay trở lại để mình tu thân một cách thật sự. Còn nếu như bạn tu thân, nhất định bạn sẽ tìm được người cộng sự tốt. Lại nói lại, nam châm hút sắt từ, bạn nhớ điều đấy: “Có đức ắt có người”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ngày nay, người có tiền chưa chắc đã tìm được người tài. Hiện nay người giàu mới nổi lên rất nhiều, nhưng họ muốn tìm người cũng không mời được người ưu tú, chỉ cần bản thân có đức hạnh thì tự nhiên đức hạnh của mình sẽ chiêu cảm những người có chí đến với bạn.

Cho nên mới có câu rằng là: “Nhân dĩ loại tụ, Vật dĩ quần phân”. Có nghĩa là người nhóm theo loài, vật thì tụ theo bày.

[Thế là người tốt thì lại gần người tốt, đây ạ.]

Vì thế điều căn bản vẫn là phải tu thân.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến nội dung thứ 2- Tôn hiền dã (là “Tôn kính người hiền tài”).

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]
